

Nemzetiségi Gála a Budai Vigadóban

A Magyar Művelődési Intézet a Magyarországon élő nemzeti és etnikai kisebbségek számára díjat alapított kulturális tevékenységük elismeréséért „PRO CULTURA MINORITATUM HUNGARIAE” (a magyarországi kisebbségek kultúrájáért) elnevezéssel. A díjjal emléklakett és díszoklevél jár.

A Kisebbségek Napja alkalmából a Magyar Művelődési Intézet elismeréssel kíván adózni a magyarországi nemzeti és etnikai kisebbségek kulturális, művészeti területein kimagasló eredménnyel tevékenykedő személyeknek, intézményeknek, civil szervezeteknek.

Célja: a hazai nemzetiségek kulturális, amatőr művészeti területen elért kiváló eredményeinek bemutatása, propagálása és egyúttal díjazása. Az elismerést olyan Magyarországon élő nemzeti vagy etnikai kisebbséghez (bolgár, cigány, görög, horvát, lengyel, német, örmény, román, ruszin, szerb, szlovák, szlovén, ukrán) tartozó személyek, szervezetek kaphatják, akik/amelyek kiemelkedő tevékenységet végeztek a Magyarországon élő nemzeti és etnikai kisebbségek körében az anyanyelvű kulturális örökség megtartásáért, fejlesztéséért, s tevékenységükkel hozzájárulnak a Kárpát-medence népeinek tolerancián alapuló együttéléséhez. (Például: a kulturális közélet, a közművelődés, művészetek, nemzetiségi média, nemzetiségi kultúra mecénása, stb.)

A díjak átadására évente egyszer a Magyarországi Nemzeti és Etnikai Kisebbségek ünnepnapján kerül sor a Magyar Művelődési Intézet épületében, más néven a Budai Vigadó színháztermében. A díjat az Intézet főigazgatója, Borbáth Erika adományozza.

A rendezvény fővédnöke dr. Szili Katalin, a Magyar Köztársaság Parlamentjének elnöke.

Borbáth Erika
az Intézet
főigazgatója...

...és a
díjazottak

(A gálaműsor-
ról készült kép-
összeállításunk
a hátsó borító-
kon látható.)

A **Martenica** bolgár néptáncgyűttes 1982-ben alakult, 1983-ban megnyerte a „Ki mit tud?”-ot. Az egyik alapító, Deli Levente vezeti mai is az együttest, a lányok vezetője Nagy Tímea. Az eltel 25 év alatt számos koreográfussal és zenekarral dolgoztak. Repertoárjuk bővítését a még fellelhető autentikus hórók és racsnycák feldolgozása jellemzi. Itthoni sikereiket olasz, német, kubai, svájci, osztrák, török, szlovák fellépések egészítik ki. Bulgáriában állandó vendégek. A Palma de Mallorca-i Néptánc Világfesztiválon 1997-ben elhozták a Fesztivál díját, 2002-ben Kisebbségekért Díjban részesültek kiemelkedő munkájukért.

Nagné Váradi Anna 1978 óta az egri Bartakovics Béla Művelődési Központ főtanácsosa. Munkájában az idősek kulturális mozgalma és a roma kultúra ápolása egyaránt fontos. Sikerrel szervezte a cigány gyerekek közművelődési táborait, képzőművésze-

ti és fotó kiállításokat. A 100 tagú cigányzenekar mintájára megszervezte az AGRIA cigányzenekart, folyamatosan segítséget nyújt a kisebbségi önkormányzatok munkájához. Öt éve a Magyar Rádió Cigányfélóra című műsorának külső munkatársa. A Népművészeti Egyesület titkára több mint 20 éve.

Sokcsevits Dénes 1986-ban szerzett diplomát a Zágrábi Tudomány-egyetem Bölcsészettudományi Karán művészettörténet-régészet szakon. 1990 őszétől a pécsi Janus Pannonius Tudományegyetemen Balkán kultúrtörténeti tárgyakat adott elő. 1991-1998-ig a JPTE Horvát Tanszékén Horvátország története és horvát művelődéstörténet címen tart előadásokat és szemináriumokat. 1999-ben szerzett doktori fokozatot történettudományból, disszertációjának témája a horvátok magyarságképe 1790 és 1918 között. Jelenleg a JPTE Kroatisztikai és Szlavisztikai Tanszékének docense, több tudományos program irányítója.

1999-től a Zágrábi Tudományegyetem Horvát Stúdi-umok Történelem Tanszékén vendégoktatóként Magyarország történetét tanítja. Tudományos munkássága mellett az itthoni horvát közélet aktív tagja, az itthoni Rijec című folyóirat alapítója, a Pogledi-nek szerkesztője. Több vezető horvát tudományos folyóirat szerkesztőbizottsági tagja.

A horvát kulturális örökség megtartásáért és fejlesztéséért és a közös történelmi múlt megismertetéséért végzett kiemelkedő munkája alapján részesült a díjban.

Évtizedek óta Baranya és az ország egyik legismertebb és nemcsak a magyarországi németiség körében közkedvelt énekkara a **Villányi Asszonykórus**. Munkásságuk jó példája a nemzetiség hagyományainak olyan megmutatására, amely a többségi kultúrát is eredményesen gazdagítja.

Az elmúlt 35 év alatt különlegesen szép hangú énekesek sikereket arattak itthon és külföldön egyaránt. Folyamatosan megújuló repertoárjuk alapját régi német gyűjtések adják. Mivel a kórus tagjai ma már tisztességes korú hölgyek – vezető énekesük is már több mint 80 éves –, utolsó fellépésüket 2008 tavaszára tervezik Villányban. Évtizedes munkájuk egyik legfontosabb gyümölcse, hogy belőlük indítva több villányi ifjúsági kultúracsoporthoz nőtt már fel. Ők is tovább adják majd azt a tudást, amit nagyanyáiktól, a Villányi Asszonykórustól tanultak és örökölték.

Az **Örmény Katolikus „Fogolykiváltó Boldogasszony és Világosító Szent Gergely” Lelkészség** 1922-ben a Trianoni Békediktátum miatt az erdélyi szülőföldjét és az erdélyi örmény közösségeket tömegesen elhagyni kényszerült magyarörménység lelki gondozása, közösségének összetartása, kultúra- és hagyományörzésének biztosítása céljából alapították. Az Örmény Katolikus Lelkészség eleinte bérlakásokban működött, majd 1957-ben a Budapest XI. ker. Orlay u. 6. szám alatti házas ingatlan felét, majd 1971-ben a további fele részét is megvásárolta. Kádár Dániel apátplébános elvülhetetlen érdeme, hogy az ingatlan teljes átalakításához szükséges pénzalapot sikerült előteremteni.

1975-ben felszentelték az új templomot, s megnyitották a lelkészség épületének II. emeletén kialakított múzeumot. A lelkészség épületében található műtárgy együttest a Kulturális Örökségvédelmi Hivatal 2002-ben védettség alá helyezte, a közgyűjteményé nyilvánítása megtörtént.

Az Örmény Katolikus Lelkészség élén Fülöp Ákos, örmény származású adminisztrátor plébános áll, aki kettős rítus szerinti felhatalmazás alapján végzi egyházi és közösségi szolgálatát. A lelkészség kiállítások, hangversenyek, filmvetítések, kulturális műsorok színtere. Ott tartják a búcsúnapi ünnepi szentmisék utáni agapékat (szeretetvendégséget) és évente az áprilisi emléknapot az örmény genocídium áldozatainak szentelik.

Ruzsa János 1941-ben Méhkeréken született, román nemzetiségi családban. Kicsi korától kezdve szerette a néptáncot, rigmusokat, csujogásokat. Eleven lexikonként jó ismerője a román népi hagyományoknak. Tanított Körösszegapátiban, Körösszakálban, Vekerden. A tanítás mellett fizika tanári és mesterkoreográfusi végzettséget szerzett. Nyugdíjasként hat évig tanított Pusztatölakán, Battonyán, Eleken, Medgyesegyházán, Lőkősházán és Dombegyházán.

„Domnu Mitică” – ahogy a különböző generációk ismerik – tisztességet, becsületességet hozó és továbbadó, nyughatalatlan, derűs, életvidám, örökmozgó ember. „Domnu Mitică” – mély, igaz keresztény hitet sugárzó egyéniség. „Domnu Mitică” – aki rohanó világunkban képes rávenni embertársait, hogy elgondolkodjanak eddigi életükön és fontossági sorrendet állítsanak fel. Ruzsa tanár úr egy tiszta lelkű, érzékeny, szerény ember, a hazai román nemzetiség méltó példaképe.

A **Magyarországi Szerb Színház** létrejöttét a Pesti Szerb Színházi Műhely megalakulásához kötik, amely 1991 őszén mutatta be első produkcióját Slavomir Mrožek Emigránsait, a műhelyt alapító Ruzs Milán színművész és Matoricz József színművész előadásában. Azóta a formáció számos szervezeti átalakuláson ment keresztül. 1995. január 1-jével az illetékes minisztérium által bejegyzett színházi intézménnyé alakult, Pomáz önkormányzatának és a Szerb Demokratikus Szövetség közös alapító határozatával, Ruzs Milán igazgatósága mellett, Joakim Vujic Magyarországi Szerb Színház néven. Később, 1999 elején a formáció kht-vá alakult, melynek alapítója Lórév Község önkormányzata. 16 éve pótolhatatlan szerepet tölt be az anyaországgal való kulturális együttműködésben, a magyarországi szerbség anyanyelvű közművelődésében és a magyarországi szerb színjátszás fejlesztésében.

Dr. Tóth István történész, muzeológus. 1957-ben született Nagybánhegyesen. Identitását, anyanyelvét egész életére meghatározta a szoros családi kötelék és a kis békési falu szlovák nemzetiségű közössége.

Békéscsabán járt gimnáziumba, Szegeden diplomázott. A szegedi szlovákság egymásra találásában, civil szerveződésében elvülhetetlen érdemeket szerzett: már főiskolás éve alatt a szegedi szlovák közösség motorjává vált, s alapítója a Szegedi Szlovák Egyesületnek. Később nemzetiségi civil- és intézményesült szervezetek megbízható vezetője, aki interetnikus külkapcsolati, diplomáciai munkát is végez. Kutatási területe elsősorban a szlovák művelődéstörténet, a szlovák kultúra és azok történelmi háttere. Tudományos munkáját mindig áthatotta a nemzetiségek, a szlovákság iránti érzékeny elhivatottsága. Külön figyelmet fordított a határmenti szórvány szlováksággal való kapcsolattartására, együttműködésére. Az interetnikus együttműködés Csongrád megyében és a délalföldi régióban az ő kezdeményezésére indult el.